

Vladimír Dolejš - vzpomínky na válečné události na Volyni a repatriaci do Československa očima Libuše Mlejnkové rozené Dolejšové ze Stebna u Podbořan

Rodiče a prarodiče

Vladimír Dolejš se narodil 4. 2. 1896 v Sofievce na Volyni. Jeho otec byl Josef Dolejš ze Smetanovy Lhoty na Písecku v Čechách. Byl nejmladší syn. Sestra Josefa Dolejše zůstala na chalupě ve Smetanově Lhotě a říkalo se tam po chalupě „U Tomanů“. Josef Dolejš byl světlavý, měl modré oči, nižší, drobnější postavy. Vyučil se ve Vídni krejčím, otec dědy Josefa byl dobytčím handlířem. Matka Vladimíra Dolejše byla Marie Dolejšová, rozená Buzická a narodila se v Miroticích na Písecku. Chodila do školy s Mikolášem Alšem. Měla pouze bratra, který zůstal na chalupě, otec byl tkadlec. Marie byla černovlasá, modrooká, střední statné postavy, byla větší než Josef. Když vyšla školu, šla sloužit do hospody. Marie Buzická a Josef Dolejš byli oddáni v Miroticích, bydleli v podnájmu až do té doby, než se vystěhovali do Ruska (bylo to asi v roce 1874). Když byla rakousko – turecká válka, ve které Rakušané vyhráli Bosnu – Hercegovinu, už byli Marie a Josef Dolejšovi v Rusku. Jejich nejstarší syn Václav se narodil ještě v Čechách a v době odjezdu do Ruska mu byly tři roky. V Čechách se také narodil další syn Jan, který byl o rok mladší než Václav. Další syn Josef se narodil v roce 1878 už v Rusku, poté dcera Marie, datum narození není znám, po ní syn František v roce 1884, dále dcera Běta (datum narození neznámý), syn Alexandr v roce 1890, dcera Alexandra v roce 1892 a 4. 2. 1896 nejmladší syn Vladimír. Josef a Marie Dolejšovi měli devět dětí, z toho tři dcery a šest synů. Jak už to v životě chodí, jedni se rodí, druzí umírají. Ani rodině Josefa Dolejše se nevyhnula smrt a tím ztráta blízkých. V roce 1906 zemřela dcera Marie na tyfus, v roce 1918 zemřela dcera Běta na španělskou chřipku. Syn Alexandr byl v první světové válce ranhojičem u eskadrony. Po zranění odešel do ruského zázemí do Černigovské gubernie – Hlučovský újezd. Tam také zůstal a jeho další osud již není znám, jsou pouze fámy a dohady. Doba po roce 1918 byla v Rusku taková, že není divu, že osud jednoho člověka se nadobro ztratil. Josef a Marie Dolejšovi přijeli do Ruska do Mirohošti. Bylo to v době, kdy se páni Sofie a Dimitrij Svěčnikovovi rozhodli přijmout na své panství osídlenec. Páni vlastnili rozsáhlé panství na Volyni v místech, kde vznikla Sofievka. Náborčím pro panství Svečnikovových byl pan Přebyl, který byl jejich rádcem a správcem. Pocházel ze Žatecka a založil u pana Svečnikova chmelnice. Tento pan Přebyl získal Josefa a Marii Dolejšovy, aby se přestěhovali z Mirohoště na Sofievku. Do té doby bydleli Dolejšovi v pronajatém domku u paní Roženinové v Mirohošti. Děda v té době poděloval na různých pracích. Po přestěhování na Sofievku bydleli Dolejšovi v domku notáře Greva, který trvale žil v Dubně. To místo, kde se Dolejšovi v Sofievce usídlili, se jmenovalo „Chutor Marjanka“, později se tam říkalo „U Pučáků“. Děda Josef Dolejš se staral notáři o domek i hospodářství. Když notář domek prodal, děda si „propachtoval“ v kolonii „Za vápenkou“ kus lesa. Tam si s rodinou postavil chalupu, po částech korcovali les a měnili mýtinu na pole. Postupně tento pozemek spláceli Svěčnikovovi, majiteli lesa. Svěčnikov, bývalý ruský generál si vzal za manželku Sofii, vdovu po polském šlechtici Molodeckém. Kdyby si vdova Sofie nevezala ruského generála, byla by nucena odejít na Sibiř jako ostatní polská šlechta, která Volyň vlastnila. Děda Josef Dolejš postupně s rodinou vykorcoval les a získal pole o výměře 5 desjatín (1 desjatina je víc než 1 ha). Když vypukla 1. světová válka, vládl v Rusku a také na Ukrajině a tím i na Volyňské gubernii car Mikuláš II. Oslovoval se: Jeho imperátorskoje veličenstvo Hosudar Imperátor Nikolaj Alexandrovič vtoroj.“ V únoru 1917 byl car Mikuláš II. svržen z trůnu a k moci se dostala koaliční vláda, jejímž předsedou byl Kerenskij. Do první světové války narukoval i nejmladší syn Josefa Dolejše, Vladimír. Narukoval v roce 1915 a bylo mu 19 let. Narukoval do ruské armády k dělostřelcům do Darnice u Kyjeva. Na vojně byl do ledna 1918. Když se Vladimír vracel z války, byla Ukrajina, zejména Volyňská gubernie, pod vládou hajdamáků. Vládu nad Ukrajinou přejímaly různé bandy. Byly to ukrajinské vojenské oddíly pod vedením hejtmana Pavla Skoropadského, dále to byli Němci – interventi, které vystřídali petljurovci – banda vedená hejtmanem Symonem Petljurou. V roce 1919 ovládli Volyňskou gubernii Poláci. Jejich vláda trvala pouze do roku 1921 a v roce 1921 vytlačili Poláky z Volyně Rusové – krasnoarmějci – armáda Buďoného. V září 1921 udělali Poláci s Rusy dohodu.

Jako hraniční čáru určili řeku Horyň. Tak se Volyň dostala od konce roku 1921 pod vládu Poláků až do roku 1939. Volyňská země i její obyvatelé značně utrpěli válkou. Po všech nepokojích zavedli konečně pořádek Poláci, podporovali boháče – podnikatele a dbali na bezpečnost obyvatel. Volyň vzkvétala nejen hospodářsky, ale i kulturně. Byl založen Sbor dobrovolných hasičů (1922), hrála se divadla. Hospodáři kupovali nové zemědělské stroje, mnozí zemědělci přikupovali půdu, zlepšovali svá stavení, místo došky pokrývali své střechy pocínovaným plechem, cementovými taškami a eternitem. Vliv na vzdělání a názorové tříbení mládeže v Sofievce měl válečný zajatec František Holý, vojín rakousko – uherské armády, pocházející z Čech (Kopidlno u Jičína). Vyučoval na sofiievské škole od března 1917 do konce školního roku 1919. S osobností Františka Holého jsou spjaty začátky spolkového života v Sofievce i založení divadelního a pěveckého sboru. Také založil obecní knihovnu a objednal knihy přímo z Čech. Po odchodu učitele Holého byl dosazen na sofiievskou školu učitel Václav Křivka, za jehož působení se kulturní život v obci stále rozvíjel. Klidu a pořádku v obci napomohlo, že na Volyni vládli od září 1920 Poláci. Vladimír Dolejš se vrátil z války k rodičům do Sofievky, kteří tam měli domek a domek „Za vápenkou „ přenechali synovi Josefovi. Vzhledem k tomu, že Vladimír neměl žádný velký majetek a byl vlastně na prahu svého produktivního života, musel se zatím spokojit dřevěnicí, krytou doškami. Materiál na stavbu zděného domu si připravoval. Až do roku 1929 pracoval v lese, kde se připravovalo dubové dřevo na výrobu lodí pro Dánsko. V roce 1922 zasáhla Vladimíra krutá rána, zemřela mu maminka Marie Dolejšová, která byla delší dobu nemocná. Syn Vladimír svou matku ctil a miloval. Těžce nesl její smrt, věděl, že byl matčin nejmladší a nejmilejší. Vladimír žil stále společně v domku se svým bratrem Janem, jeho rodinou a svým otcem Josefem. Rok po smrti své matky v roce 1923 si přivedl do domu Marii Mikešovou, svou družku, která měla za svobodna syna Vladimíra, narozeného v roce 1918. Vladimír se rázem stal tátou pětiletého kluka. 10. 3. 1924 se narodila dcera Jiřina. Domek, ve kterém dříve bydleli, byl starý. Vladimír se rozhodl parcelu prodat a domek zboural v roce 1926. Materiál z bouračky použil na stavbu nové dřevěnice, kterou postavil v roce 1929 na parcele, koupené od Karla Žáčka. Za zbylé peníze si pořídil cihelnu na Tabulkovém poli u Verby. Jeho společníky byli Tabulka a Vacek. Cihelna prosperovala až do roku 1939, než ji zabrali Rusové. Prodej starého domku a parcely byl příčinou roztržky s bratrem Janem a jeho rodinou. Než si Vladimír postavil nový domek, bydleli v podnájmu u Kozáků a tam se také narodila dcera Jiřina. Nový domek, dřevěnice, krytá došky, stál mezi ukrajinskou vsí Bělohrudkou a českou Sofievkou. Syn Emil se už narodil v dřevěnici, i když ještě nebyla úplně dostavěna, bylo to 20. září 1927. Paní Marie Mikešová pocházela z Podvysoké u Volkova. Byla katolička a Vladimír Dolejš byl bezvěrec, a proto nebyli nikdy spolu oddáni. Děti Jiřina i Emil nesli příjmení Dolejš-ová. V roce 1935 zemřela družka Marie Mikešová na rakovinu. Nějaký čas, asi dva roky, žil Vladimír s vdovou Šimoničkovou, která také zemřela. V roce 1937 10. ledna se Vladimír oženil s Libuší Wenigerovou, narozenou 17. 10. 1905 v Hlinsku. Oddáni byli v církvi, protože se nechal pokřtít na pravoslavnou víru, jako byla Libuše Wenigerová. To byla podmínka Libuše, protože na hromádce žít s Vladimírem nechtěla. Otec Libuše František Weniger se narodil v Pardubicích a byl vyučený kolář – truhlář z Hlinska. Její maminka byla Anna Čapská, narodila se už na Volyni a její rodiče přišli z Hrdlořez u Prahy. Libuše pocházela z jedenácti dětí. Od roku 1939 začal Vladimír opět chodit do lesa kácet dříví, také vydělával kůže na boty, šil a opravoval boty. Učil se ševcem, ale nevyučil. Boty ušít uměl. Takovou prací se živil i svou rodinu do roku 1947, než reemigroval do Československa.

Válečné události

V roce 1939 za vlády Sovětů dělal Vladimír předsedu obce, protože bohatí sedláci nechtěli mít nic společného s politikou Sovětů, kteří po svém příchodu na Volyň začali po svém vzoru zakládat kolchozy. A Vladimír Dolejš, jako bezzemek, jim byl za předsedu dobrý. 22. června 1941 přepadlo hitlerovské Německo Sovětský svaz. Byly zrušeny kolchozy a sedlákům zase narostl hřebínek. Také ukrajinští nacionalisté byli na koni. Němci jim slibovali samostatnost, budou-li s nimi spolupracovat. Protože Ukrajina byla dlouho pod cizí nadvládou buď Poláků nebo Rusů, chopili se ukrajinští nacionalisté nabídky Němců a fanaticky plnili vše, co po nich Němec žádal. Jako symbol své samostatnosti stavěli Ukrajinci mohyly – byly to navezené hromady země, upravené do

poschodovitých jehlanců a na vršku byl ukrajinský znak – trojzubec a kříž. Tyto mohyly byly vysvěceny a staly se pro Ukrajince posvátnými místy. I stalo se, že se jednomu vozkovi splašili koně a podupali ukrajinskou vysvěcenou mohyly. Vzhledem k tomu, že Vladimír pásal v okolí mohyly krávu a nebyl Ukrajinci oblíben, svedli poškození mohyly na něho. A jeden ukrajinský nacionalista ho zbil a zkopal tak, že Vladimír zůstal několik týdnů bez hnutí na lůžku. Protože nacionalista, který ho zbil, byl u banderovců a Němci s banderovci spolupracovali, nebylo žádného odvolání. V Sofievce za německé okupace nechtěl žádný ze sedláků spolupracovat s Němci a dělat starostu obce. Byl zvolen Vladimír jako ten, co nemá co ztratit, tak od roku 1943 dělal Vladimír Dolejš starostu obce Sofievka. Hodně času trávil ve vsi, organizoval různé brigády – jako odstraňování sněhu, opravu cest a jiné práce, které si Němci vymysleli. Tato situace trvala až do 18. 3. 1944. Ten den přišli do chalupy Dolejšů, která ležela mezi ukrajinskou a českou vesnicí, němečtí vojáci. Bylo jich hodně a byli tam celý den až do 23.00 hodin v noci. Přinesli si slepice a Vladimír jim je musel vařit. Zašívávali si obleky, čistili oděv od vší, čistili zbraně a čekali na rozkaz. Děti s matkou se tísnily v koutě postele, protože Vladimír manželce načernil tvář, udělal kruhy pod očima a tvrdil Němcům, že je těžce nemocná. Chovala nejmladší dítě – syna Sašu. Když se blížilo k půlnoci, dostali Němci rozkaz pochodovat směrem na Brody a dále Lvov. Sebrali s sebou Vladimíra, aby jim ukazoval cestu a řídil koňský potah. Koně byli cizí, Dolejšovi žádné neměli. Rodina oplakávala Vladimíra a měla strach, že se už nevrátí, ale k ránu se objevil. Protože Němci vyjedli všechnen chléb, chtěla matka ráno upéct placky, aby bylo s mlékem co snídat. Dala vál na stůl, prosela sítem mouku a v tom Vladimír přišel do světnice a řekl jí, ať všeho nechá, protože byli zpozorováni první sovětský vojáci – první linie. Vladimír věděl, že se Němci opevnili v zákopech na českém hřbitově a tím byl dům ve frontové linii. To bylo 19. 3. 1944. Vladimír s manželkou vzali děti a peřiny a utekli do sklepa, který byl vykopaný v zemi vedle chalupy. Tam seděli na bramborách, vedle sudu se zelím a okurkami, až do rána 20. 3. 1944. Celý předchozí den a noc za nimi zuřila bitva, na dvoře, na chalupě i v okolí. Bylo zabito a zraněno mnoho sovětských vojáků. Němci stříleli od hřbitova a chalupa Dolejšů byla prostřílená jako řešeto. I vál ve světnici, na kterém byla mouka, byl prostřílen. Ráno 20. 3. 1944, když se střelba utišila, vyšla rodina i s dětmi ze sklepa. Vzali krávu na provaz a utíkali do lesa, ale sovětský vojáci je vrátili domů, že už je Němec vyhnán. Takže den 20. března 1944 byl pro rodinu dnem osvobození od německé okupace. Němci ještě poraženi nebyli, jen boje se přesunuly na jiná místa. U Dolejšů bydleli sovětský oficíři Šarduba a Blažko z Kubáně, oběma bylo přes 50 let. V Bělohrodce i na Sofievce byla polní nemocnice až do konce války. Za frontou v roce 1944 začali chodit žebráci z Brjanska, Černogorska, Kurska. Volyňští Češi si nežili špatně, co se potravin týče. Byli pracovití a rozumní. Raději rozdali poslední chléb, než by si nechali zničit nemovitý majetek. Snažili se žít naplno i v těch nejtěžších dobách. Slavili a světili všechny svátky a navzájem se navštěvovali. Dovedli dělat bohaté hostiny doprovázené bujarou pijatikou. Díky této přizpůsobivosti a umění se odreagovat, dočkali se volyňští Češi návratu do své původní vlasti.

Repatriace do Československa

Po válce v roce 1945 se začalo mluvit o návratu – repatriaci. Začátkem prosince 1946 přijela československá přesídlovací komise pod vedením plukovníka Lazara z Prahy. Měla své sídlo ve Verbě a v této komisi spolupracoval za obec i Vladimír Dolejš, dále Vladimír Křivka, Mikuláš Šulženko, Antonín Kazilovský a jiní. Dne 25. ledna 1947 odjel první transport volyňských Čechů ze Sofievky z okresu Verba. Návrat do vlasti byl přijímán různými lidmi různě. Někteří se těšili, jako Vladimír, že se vrátí do vlasti, kde se narodili jeho rodiče a kam cítil, že patří. Některým bylo líto majetku, některým se nechtělo opouštět místa, kde se narodili a žili, jako např. Vladimírova manželka. I když bylo po válce, řádili na Volyni banderovci každou noc a lidé si nebyli jisti životem. Od října 1946 bydleli už v každé české rodině ruské rodiny z Bulharska. Byli to vesměs rybáři a malorolníci, kteří hospodaření a penězům, které vládly na Volyni, málo rozuměli. Tyto skutečnosti pomohly přesvědčit i váhavce, aby sbalili svých pět švestek a přestěhovali se do Československa. Ze Sofievky, ze svého domova jeli Dolejšovi do Verby na nádraží. S maminkou Libuší vyjely dcery Libuše, Marie a Olga a syn Alexandr. Vezla je na saních selka Jarina Někiforová a měla zapřaženy dva koně. Otec Vladimír byl se synem Emilem už od večera ve Verbě. V jednu hodinu ráno 1. února 1947 vyjel vlak s repatrianty z Verby

přes Rudne, Počajiv, Michajlovku, Radziwilov, Brody, Lvov, Drohobyč, dále Karpaty, Čop, Biel – zde přisedali na československé vagony, protože ruská dráha je širokorozchodná. V československých vagonech jeli směrem do Košic, kde každý včetně dětí dostali reemigrační průkaz a 300 Kč na osobu jako zálohu, protože československé peníze neměli a sovětské museli odevzdat. Z Košic jeli do Hranic na Moravě, dále Pardubice, Praha, Žatec, Podbořany, kde bylo shromažďovací středisko (na místě bývalých kasáren). Do Podbořan přijeli 12. února 1947. Od 12. 2. do 24. 2. 1947 byli ve středisku. Rodiny si samy nevařily, vyvařovalo se společně ve speciální kuchyni – vařily německé ženy. Z Podbořan se přestěhovali do Kryr. Vladimír pracoval nejprve ve sklárně, ale ze zdravotních důvodů přešel do cihelny, u výtahu překládal cihly. Národním správcem byl v cihelně Ondruš. Vánoce 1947 byly první vánoce rodiny Dolejšových v Československu. Měli stromeček, spoustu hraček, kolekce a dárky, tak jak to umožňoval nákup na potravinové lístky a šatenky, které v té době platily. Na vánoce měli zabíjačku, prasátko si přivezli z Volyně a maminka ho vykrmila do váhy přes dva metráky. Také životní úroveň byla limitována Vladimírovým výdělkem, protože matka byla s dětmi v domácnosti. Když Vladimír viděl, že jeho výdělek nestačí na to, aby rodinu slušně uživil, rozhodl se, že si zabere zemědělskou usedlost, které se v té době začaly uvolňovat. V usedlostech byli od roku 1945 zlatokopové a odvezli, co se dalo. Ale pole se odvézt nedalo, a proto se na polích muselo zajistit hospodaření. Také se na zemědělskou usedlost nechali nalákat deputátníci z vnitrozemí, kteří neuměli hospodařit a ve dvou-třech letech krachovali, protože neplnili dodávky a dobytek jim chcípal. Takovou usedlost si Vladimír našel ve Stebně č. 35. 6. ledna 1948 se Dolejšovi stěhovali na žebříňáku, který jim i s koňmi půjčil bratr František, který ve Stebně už bydlel. Usedlost ve Stebně č 35 byla silně zplundrovaná. Stavby zvířat na 13 ha byly: dvě krávy, jedno tele, jeden vepř, tři slepice, drobné nářadí a 5 metráků brambor, to byly veškeré zásoby. Byl leden a krmení nebylo žádné. Vypomohli bratr František Dolejš a nevlastní syn Vladimír Mikeš, který dal žebříňák slámy a dva pytle ječmene. Koně na usedlosti č. 35 nebyli. Vladimír si musel koně půjčovat od svého bratra, ale tomu se to nelíbilo. Když slezl sníh, chodila matka na stařinu pro krmení krav a na stlaní hrabala lesní hrabanku. V únoru v roce 1948 byl Vladimír vyslán spolu s dvěma dalšími rolníky jako delegát rolnické komise do Prahy a účastnil se manifestace na Staroměstském náměstí. V Praze byl dva dny. Bylo to v době, kdy byla v Praze vládní krize. Vladimír věděl, že bez koňského potahu nelze obdělávat pole. Protože neměl peníze, půjčil si od hospodářského družstva a zakoupil dva valachy. Začátky hospodaření byly velmi těžké, ale manželé si věřili, věřili svým rukám, své pílí a pracovitosti. Maminka Libuše, protože sloužila u sedláka na Volyni do 32 let, hospodářství rozuměla a Vladimír se při ní učil.

Vladimír měl s Libuší šest dětí, na Volyni se narodily čtyři děti a v Československu dvě děti. Dcera Libuše se narodila 30. března 1939, kdy na Volyni vládli v té době ještě Poláci. Dcera Marie se narodila 10. 11. 1940, to bylo za vlády Sovětů, kdy Němci přepadli v září 1939 Polsko. Němci se o Polsko rozdělili se Sovětským svazem a Volyn si přivlastnili Sověti až do přepadení Sovětského svazu Německem 22. 6. 1941. Syn Alexandr se narodil 27. října 1942 a bylo to za německé okupace, kdy řádili banderovci v noci a ve dne Němci. Dcera Olga se narodila 27. června 1945, za vlády Sovětů, rok po osvobození od Němců. Všichni se narodili v Sofievce. Dcera Růžena se narodila 12. března 1947 v Československu v Kryrech a dcera Hana se narodila 7. října 1949 v Československu ve Stebně. Dolejšovi hospodařili soukromě od roku 1948 do žní roku 1950. Tehdy bylo ve Stebně založeno JZD, kam vstoupili, protože jim zkušenosti ze Sovětského svazu říkaly, že nemá cenu vzdorovat a že ke kolektivizaci dojde za každou cenu. V roce 1955 v červenci, týden po stebenské pouti, bylo to v sobotu v půl jedenácté, přišli rodině oznámit, aby nečekali otce na oběd, že měl úraz na silnici s koňmi a že ho odvezli do nemocnice. Byla to rána jako blesk z čistého nebe. Auto s opilými rybáři splašilo Vladimírovi koně, když vezl od státní silnice do Stebna žebříňák suché vojtěšky. Sám seděl na oji, jak to sedláci dělali. Koně se lekli auta, uskočili stranou, trhli opratěmi, které Vladimír držel a ten přepadl přes oj tak nešťastně, že nohama visel na oji a hlavou drhnul po silnici. Jen tak tak, že mu kolo žebříňáku nepřejelo krk. Měl ošklivý úraz, který si vyžádal hospitalizaci ve Fakultní nemocnici v Praze na Karlově náměstí. Celkem se léčil dva a půl roku. Absolvoval několik plastik kůže na obličej, následky po úrazu zůstaly. Obdržel invalidní důchod 280 Kč měsíčně a to ještě všechny děti byly finančně závislé na rodičích. Matka dostala v JZD práci ošetřovatelky drůbeže a tak její výdělek byl mnohem lepší než při denní práci v rostlinné výrobě. Rodiče věděli, proč se dřou. Měli šest dětí a

věřili, že jim s dorůstajícími dětmi rostou pomocníci, kteří jednou zaujmou jejich místa. Je to k neuvěření, ale nejstarší Libuše vystudovala Vysokou školu zemědělskou v Praze, Marie, která měla těžkou srdeční vadu, nestudovala, ale šla pracovat do keramičky do Podbořan a tím vydatně pomáhala matce. Syn Saša se šel učit kovářem – podkovářem, dcera Olga vystudovala 4letou zemědělskou školu s maturitou v Žatci, Růžena vystudovala 4letou zemědělskou ekonomickou školu s maturitou v Lounech a Hana zemědělskou školu s maturitou v Kadani. Rodičům bylo dopřáno, aby se dočkali všech svateb svých dětí a také se dožili narození všech vnoučat a dvou pravnoučat. 1. ledna 1981 Vladimír Dolejš zemřel po krátké nemoci, která ho upoutala na lůžko. Bylo mu 85 let. Skoro do 91 let žila matka Libuše ve Stebně na zemědělské usedlosti č. 35 až do 21. června 1996, kdy byla stížena mrtvicí. Po dalším záchvatu 9. 3. 1997 byla odvezena do Podbořan do ústavní sociální péče do nemocnice, kde zemřela 30. 3. 2002 ve věku nedožitých 97 let.

Když je člověk mladý, je dosti bezohledný, sobecký a přijímá od rodičů vše samozřejmě. Teprve s odstupem let dovede posoudit, co se matka musela nastarat, abychom mohli získat vzdělání.

Podle rodinné kroniky, kterou sepsala v letech 1997 - 1998 Ing. Libuše Mlejnková rozená Dolejšová za vydatné podpory sestry Olgy a dle pamětí Vladimíra a Libuše Dolejšových, syna Emila Dolejše, Nadi Svěcené rozené Wenigerové – sestry Libuše Dolejšové.

Zpracovala Marie Čonková